

HÍRLEVÉL

A SZÉCHENYI PROGRAMIRODA NONPROFIT KFT. HÍRLEVELE

IV. 13. szám | 2022.04.01.

KÁRPÁTOK MÉLYÉN

BUDAPEST&BRÜSSZEL
KÖZÖS EURÓPAI GÁZVÁSÁRLÁS

NEMZETI PROGRAMOK IGAZGATÓSÁGA
MAGYAR MULTI PROGRAM

NEMZETKÖZI TERÜLET
VISSZA A TERMÉSZETHEZ

REACT-EU: TOVÁBBI 300 MILLIÓ EURÓ MAGYARORSZÁGNAK

Magyarország 300 millió euróval, mintegy százmilliárd forinttal magasabb előfinanszírozásra számíthat a REACT-EU uniós régiókat segítő alap forrásaiból. Az európai helyreállítási terv részét képező forrás összegének 3,4 milliárd euróra emelését javasolta a Bizottság múlt szerdán. A javaslat elsődleges célja, hogy segítse azokat a tagállamokat, amelyek fogadják és elszállásolják az Ukrajnából érkező menekülteket, de a 27-ek valamennyi tagja megnövekedett finanszírozással számolhat. A brüsszeli testület tanácsolta, hogy a támogatást 11%-ról 15%-ra emeljék a tagállamok esetében, azok az országok pedig, amelyek részt vesznek a menekültek fogadásában, 45%-kal megnövelt forrással számolhassanak. A frontországok között az EB Magyarországot, Lengyelországot, Romániát és Szlovákiát nevezte meg, viszont az emelkedett támogatásból minden olyan tagállam részesülhet, ahol az érkező menekültek száma népességarányosan meghaladta az 1%-ot február 24. óta. Ennek következtében Ausztria, Bulgária, Csehország és Észtország is nagyobb összeggel számolhat. Az előfinanszírozás a társjogalkotó szervek általi elfogadás után válik elérhetővé, amelyet lakhatási, foglalkoztatási, oktatási, társadalmi befogadási, egészségügyi és gyermekgondozási infrastruktúra kialakítására és az ehhez kapcsolódó szolgáltatások létesítésére lehet fordítani.

Forrás: MTI, Európai Bizottság

UNIÓS PLATFORM A MENEKÜLTEKNEK

A tagállamok belügyminiszterei hétfőn egy új uniós platform létrehozásáról döntöttek, amelynek segítségével az Unió összehangoltan tudja kezelni az Ukrajnából érkező menekülthullámot és biztosítja, hogy valamennyi érkező hozzáférjen az ideiglenes védelmezési rendszerhez. A platform információcserén alapul, így az országok harmonizálni tudják az intézkedéseiket, ezzel megkönnyítve a menekültek mozgását az EU-ban és hozzájárulva az ellátórendszer fejlesztéséhez. A rendkívüli ülésen a tárcavezetők abban is megállapodtak, hogy mielőbb közös tervet dolgoznak ki az embercsempészet felszámolása érdekében. A menekültek kizsákmányolását megfelelő tájékoztatással és a tagállami hatóságok, valamint a határőrök képzésével előznék meg. Ezen felül eljárást dolgoznak majd ki a felnőtt kísérő nélküli gyermekek fogadására és elhelyezésére is, amely szem előtt tartja a családegyesítés elvét. Ylva Johansson, az Unió belügyi biztosa felhívta a figyelmet arra, hogy a tagállamoknak fel kell készülniük a menekültválság közép- és hosszútávú következményeire, hiszen nem tudni, meddig húzódhat el a háború és az miként növeli az EU területére érkezők számát.

Forrás: MTI

10 MILLIÁRD FORINT KÓRHÁZFEJLESZTÉSRE

10 milliárd forintnak megfelelő uniós támogatásból újulhat meg hat budapesti kórház 10 telephelyén az energetikai rendszer. A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programban (KEHOP) a Bajcsy-Zsilinszky Kórház és Rendelőintézet, a Dél-pesti Centrumkórház – Országos Hematológiai és Infektológiai Intézet, a Jahn Ferenc Dél-pesti Kórház, az Országos Mentális Ideggyógyászati és Idegsebészeti Intézet, a Szent Imre Egyetemi Oktatókórház és a Szent Margit Kórház vesz részt. Ezekben az intézményekben 2023-ig energetikai fejlesztéseket hajtanak végre, amelyeknek köszönhetően javulnak majd a hőtechnikai adottságaik, korszerűsítik a hűtési-fűtési, szellőztetési és melegvízrendszereket. A legtöbb kórházban a fejlesztések hamarosan befejeződnek, ezek közül egyedül a Szent Margit Kórház kivétel, ahol a legnagyobb, 2,5 milliárd forintos energetikai korszerűsítést végeznek el. A modernizálás során kicserélik a külső nyílászárókat, valamint teljesen felújítják a burkolatot, és a homlokzat hőszigetelést kap.

Forrás: MTI

HALÁSZATI SEGÍTSÉG

A halászati, akvakultúra- és tengeriélmszer-ágazat pénzügyi támogatásáról döntött az Európai Bizottság múlt pénteken. Az orosz-ukrán háború okozta energia- és nyersanyagár növekedés negatívan érintette ezt a szektort is, működésükben többletköltségeket okozott és csökkentette a haszonkulcsukat. A mechanizmus kétféle támogatást tesz lehetővé. Az ágazatban többletköltségekkel szembesült és bevételkiesést elszenvedő szereplőknek az államok pénzügyi kompenzációt nyújthatnak az ideiglenes válságkeretből, amennyiben azok a háború miatt következtek be. Mindezt kiterjesztik az energiaköltségek fedezésére is. Ezen felül támogatásban részesülhetnek a termelői szervezetek, hogyha a közös piacszervezési tárolási mechanizmust alkalmazzák. A mechanizmus értelmében a termelői szövetkezetek tárolhatják a tagok által előállított árukat, ezzel pedig hozzájárulnak az árstabilitáshoz. Az intézkedést 2022 végéig lehet alkalmazni, visszamenő hatállyal a 2022. február 24. óta felmerült költségekre.

Forrás: Európai Bizottság

ÚJABB VAKCINA A LÁTHATÁRON

Az Európai Gyógyszerügyi Ügynökség (EMA) megkezdte a spanyol Hipra gyógyszer cég koronavírus elleni vakcinájának felülvizsgálatát. A gyártó laboratóriumi kutatásai és a klinikai vizsgálatok arra engednek következtetni, hogy az oltóanyag hatékonyan működhet a COVID-19 betegséget okozó vírussal és annak variánsaival, köztük az omikronnal szemben is. A vakcina az eddigi oltásoktól eltérően fehérje alegységen alapul, azaz laboratóriumban előállított fehérjedarabokat juttat a szervezetbe, amelyek ellen antitestet termel a szervezet. Így mikor a beoltott személy megfertőződik a vírussal, a szervezet már tudni fogja miként kell elpusztítani. Eddig ezzel a technológiával egyedül a Novavax fejlesztett ki oltóanyagot. Előnye, hogy a technológiát sok éve alkalmazzák – például az influenza- és a HPV-oltások esetében – és normál hűtési hőmérsékleten tárolható. Amennyiben az EMA jóváhagyja a Hipra vakcináját, azt emlékeztető oltásként fogják alkalmazni azoknál, akik már legalább három hónapja kaptak két adag védőoltást.

Forrás: MTI, Európai Tanács

KÖZÖS EURÓPAI GÁZVÁSÁRLÁS EU-CSÚCS BIDENNEL

Az ukrán háborús helyzet miatti válság egyik legkézzelfoghatóbb jele, hogy a múlt héten igazi politikai nagyüzem volt Brüsszelben: a világ 7 legfejlettebb gazdaságát tömörítő G7-ek, a NATO és az európai uniós állam- és kormányfők is tanácskoztak. Ezúttal Joe Biden amerikai elnökkel is tárgyaltak a 27-ek, és energetikai beszerzésekről egyeztek meg. Ha nagy áttörést nem is értek el, mindenképpen egységet mutattak a 27-ek.

ENERGIAFÜGGETLENSÉG?

Az egyik legfontosabb döntést a kétnapos EU-csúcs utáni sajtótájékoztatóján jelentette be az Európai Bizottság elnöke: a tagországok vezetői a fogyasztói árak csökkentése érdekében beleegyeztek abba, hogy a gázt, a cseppfolyósított földgázt (LNG) és a hidrogént közösen vásárolják meg. *„Ha a gázpiacot nézzük, a globális vezetékes gázpiac 75%-át az európai adja. Tehát óriási vásárlóerőnk van”* – hívta fel a figyelmet Ursula von der Leyen, aki úgy vélte, így a tagállamok nem fogják túllicitálni egymást, hanem ezáltal összevonják a keresletet. Az EB elnöke szerint az EU-nak felül kell vizsgálnia az európai uniós energiapiac felépítését is, továbbá infrastrukturális fejlesztésekre van szükség a tárolókapacitás bővítésére. A tagországok vezetői támogatták a Bizottság azon terveit, amelyek kötelező gáztartalék létrehozását írják elő a tagállamoknak a jövő téli energiaellátás biztosítására és a növekvő költségek kezelésére. *„Ez lesz az ellátási zavarok elleni biztosítékunk”* – fogalmazott a testület német vezetője.

A másik biztosíték a beszerzési források bővítése lenne: a 27-ek arról állapodtak meg az amerikai elnökkel, hogy az Egyesült Államok és az Európai Unió új partnerséget hoz létre, Washington pedig vállalta, hogy a nemzetközi partnerekkel együttműködve már az idén legalább 15 milliárd köbméternyi cseppfolyósított földgáz szállítását (LNG) biztosítja az európai piac számára. Az Európai Bizottság pedig azt vállalta, együttműködik az uniós tagállamokkal, hogy legalább 2030-ig

évente 50 milliárd köbméter keresletet biztosítson az amerikai LNG-termékek iránt. A felek megerősítették, hogy felgyorsítják az átállást a zöld energiára, illetve stabil, megfizethető és tiszta energiaellátást biztosítanak az EU-nak. A Bizottság kötelezettséget vállalt arra, hogy előmozdítja azokat az intézkedéseket, amelyek a megújuló forrásból származó energiatermelés és -felhasználás maximalizálása révén csökkentik a gázfogyasztást.

Az utóbbi hónapokban megugrott energiaköltségek kezelésével kapcsolatban azonban nem sikerült megegyezniük a vezetőknek a gáz és az elektromos áram árplafonjáról. Ezzel kapcsolatban májusra ígérte a Bizottság a javaslatát.

SZANKCIÓK

Bár napok óta egyeztettek az orosz energiahordozók vásárlásának korlátozásáról, a tagállamok vezetői végül nem fogadtak el új büntetőintézkedéseket, de abban megállapodtak, hogy lezárnak minden kikaput, hogy Moszkva és Vlagyimir Putyin elnök ne játszassa ki a szankciókat. Az uniós csúcstalálkozó első munkanapján elfogadott zárónyilatkozat szerint a bevezetett szankciók elegendőek ahhoz, hogy megghiúsítsák Oroszország képességét az Ukrajna ellen indított agresszió folytatására, ehhez azonban az intézkedések széles körű betartására van szükség.

Az uniós tagállamok vezetői azonnali támogatást ígértek az ukrán kormánynak, és a háború végeztével a demokratikus Ukrajna újjáépítéséhez. A videokapcsolaton keresztül bekapcsolódott ukrán elnök azt mondta: az Oroszországgal folytatott háború az értékek összecsapása, amelyben Ukrajna méltónak bizonyult az európai uniós tagságra. Volodimir Zelenskij megköszönte, hogy az EU katonai és humanitárius támogatást nyújt országának, ugyanakkor hangsúlyozta, az Unió lassan reagál, és késik az újabb szankciók kivetésével.

Orbán Viktor a csúcs utáni rádióinterjújában azt mondta, a szankciók kiterjesztése az energiarendszerre alkalmatlan eszköz a béke megteremtésére. A kormányfő szerint ha Magyarország lemondana az orosz olajról és gázzal, akkor a gazdaság teljesen leállna. Hasonló helyzete miatt több tagállam, így Ausztria és Németország sem értett egyet az olaj- és gázvásárlási szankciókkal.

STRATÉGIAI IRÁNYTŰ

Az Európai Unió biztonság- és védelempolitikájának, cselekvőképességének javítása érdekében elfogadták a stratégiai iránytű nevű programot is, amely egyebek mellett tartalmazza egy ötezer fős gyorsreagálású uniós katonai erő létrehozását

2025-re, rendszeres közös hadgyakorlatokat helyez kilátásba, új eszközöket rendel a hibrid és kibernetikus fenyegetések észlelésére és kezelésére, valamint a nemzetközi stratégiai együttműködés megerősítésére.

„Az Európai Unió első alkalommal, a legmagasabb szinten adott ki közös értékelést a fenyegetésekről, közös víziót és részletes célokat biztonsági és védelmi téren.”

– értékelte a program fontosságát Isabella Antinozzi, a brüsszeli székhelyű Európai Külkapcsolatok Tanácsa (ECFR) nevű szervezet elemzője az Euronewsnak.

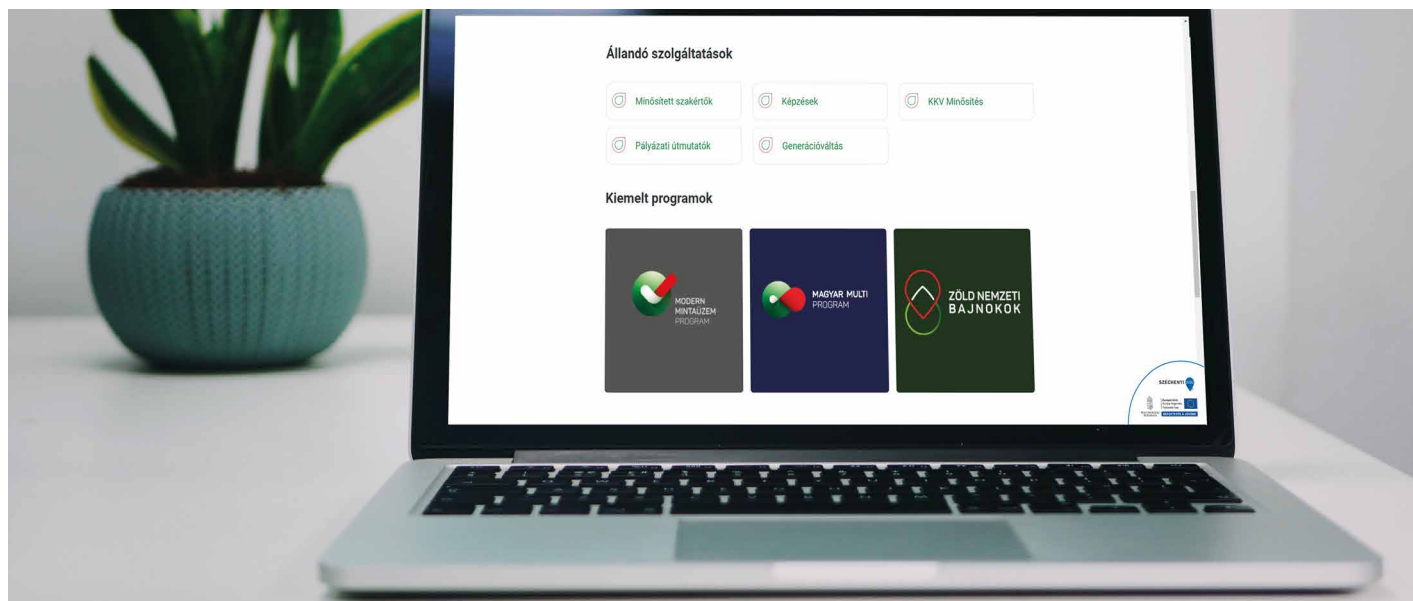
ÉLELMISZERBIZTONSÁG

Nemcsak az energiaellátásra, hanem az élelmiszerbiztonságra is veszélyt jelent az Ukrajna elleni orosz invázió. „Ukrajna és Oroszország adja a világ búzaexportjának egyharmadát. Ezért el kell kerülnünk egy globális élelmiszerválságot, azonnal kell cselekednünk” – mondta von der Leyen, aki bejelentette, hogy az uniós országok 2024-ig 4,5 milliárd eurót biztosítanak a leginkább érintett régiók megsegítésére, valamint az ukrán mezőgazdaság támogatására. Az uniós országok vezetői arra is felkérték a brüsszeli testületet, hogy tegyen többet ezen a téren. Egyes szakértők újabb globális élelmiszerválságtól tartanak. Hétfőn ráadásul az ENSZ Élelmiszerügyi és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) arra figyelmeztetett, hogy az orosz és az ukrán gabona- és napraforgómag-export hirtelen visszaesése miatti „globális kínálati hiány az amúgy is emelkedő nemzetközi élelmiszer- és takarmányárakat 8-22%-kal megnövelheti”. A világszervezet szakértőinek becslése szerint Ukrajnában az őszi vetésű gabona 20-30%-a maradhat betakarítatlanul és jelentős a bizonytalanság a tavaszi vetési időszakban is.

Forrás: euractiv.com, MTI, euronews.com

MAGYAR MULTI PROGRAM

GINOP PLUSZ-1.1.2-21

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:

<https://mmp.ifka.hu/>

<https://cutt.ly/pS9Xld8>

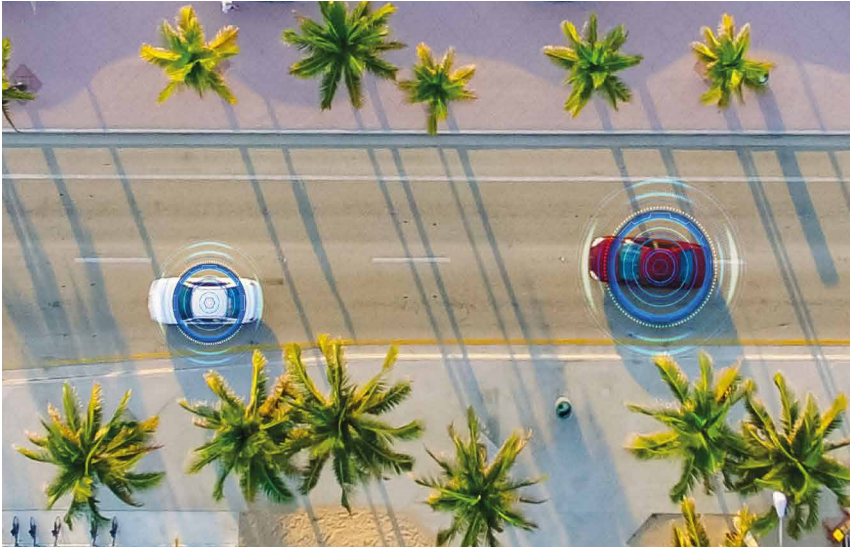
HOGYAN TUDUNK SEGÍTENI:

A Széchenyi Programiroda Non-profit Kft. munkatársai 2022-ben is magas szintű, térítésmentes, hiteles információkat nyújtanak az érdeklődőknek, pályázóknak, valamint helyi elérhetőségük által hozzájárulnak ahhoz, hogy a rendelkezésre álló források elérjék a leginkább fejlesztendő térségeket. További segítséget a www.szpi.hu oldalon találhatnak.

A Nemzeti Programok Igazgatóság rovatban folytatjuk márciusban elindított sorozatunkat, amelynek célja, hogy ebben a válságok sújtotta időszakban megismertessük a vállalkozásokat fejlesztési, képzési lehetőségekkel, különböző uniós források nyújtotta támogatásokkal. Ezúttal a Magyar Multi Programmal kapcsolatos információkról olvashatnak.

Az európai uniós források a gazdaság komplex fejlesztését tűzik ki célul, a fejlesztéspolitikának éppúgy fontos, stratégiai eleme a jelentős növekedési potenciállal kecsegtető vállalatok segítése, a finanszírozás biztosítása számukra, mint a lassabb növekedési lehetőségekkel rendelkező vagy hátrányos helyzetű szervezetek támogatása.

A Magyar Multi Program keretében Magyarország a magyar vállalkozások nemzetközi versenyképességét szeretné támogatni azáltal, hogy ígéretes kezdeményezéseknek, cégeknek nyújt fejlesztési forrásokat nemzetközi növekedési terveik megvalósításához. A nemzetközi piacon jelenleg a technológiaintenzív szegmensek, ágazatok adnak teret az igazán gyors növekedésre, így a fenti kiírás is ezen területek versenyképes beruházásait támogatja, úgy, mint az 5G technológia és az önvezetés, a mesterséges intelligencia és big data, a felhő és nagykapacitású számítási technológiák, hidrogénteknológia, innovatív alapanyagok és nanotechnológia, biotech-

nológia, az IoT (Internet of Things, vagyis minden olyan eszköz, amelyet „rákötünk” az internetre, amely „kommunikál” a világhálón) és szenzortechnológiák, kibervédelmi technológiák, ipar 4.0, robotika, automatizáció.

A *GINOP Plusz-1.1.2-21* számú felhívás iránti élénk érdeklődés is azt mutatta, hogy jelentős igény van hasonló támogatási konstrukciókra az országban. A támogatási forrás iránt érdeklődőknek egy kétlépcsős kiválasztáson kell megméretni magukat. Az **Iparfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft. (IFKA)** szakértői csapata az előminősítés keretében választotta ki a 4 benyújtási szakaszban beadott projekttervek közül a valóban felkészült és reménybeli magyar multikat, amelyekben nemzetközileg is számottevő növekedési potenciál rejlik. Az IFKA által előminősített projekttervek közül a „megfelelt” minősítést kapott pályázatok gazdáinak van lehetőségük a támogatási kérelem benyújtására. A kiírás néhány fő céges eredményt, mutatót, előfeltételt figyelembe véve fogalmazott meg támogatható pályázói csoportokat. Ezeket a kategóriákat az alábbi összefoglaló nevek alá sorolta a kiírás: a *Nagy növekedők*, a *Növekedésre képes, ígéretes vállalkozások*, az *Exportbajnokok* valamint a *Beszállítók*.

A *Nagy növekedők* körébe azok a 3 éve már bejegyzett vállalatok tartoznak, amelyek nettó értékesítési árbevételének átlagos éves növekedése legalább 20% volt a megadott 3 év átlagában.

Az *Ígéretes növekedők* esetében az elmúlt 3 év kockázati befektetése jelenti a belépési kritériumot vagy az a tény, ha a megpályázott összeg legalább 10%-ának értékében sikeresen megvalósított kutatási és fejlesztési (K+F) projekttel rendelkezik a cég.

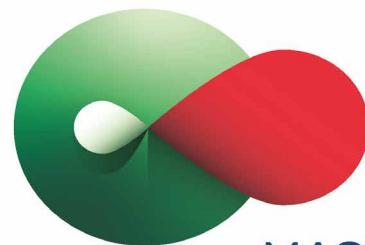
Az *Exportbajnokok* megnevezése önmagáért beszél, itt az exportértékesítési árbevétel arányának kell a nettó értékesítési árbevétel legalább 50%-át elérnie.

A *Beszállító* kategóriával pedig olyan cégeket szólít meg a kiírás, ahol a támogatást igénylő és az integrátor nagyvállalkozás között a benyújtás előtt együttműködési megállapodás jött létre.

A cégeknek tehát nem a jelenlegi létszámbeli vagy árbevételének mérete a meghatározó, hanem a gazdasági teljesítményük által mutatott növekedési potenciál.

Az értékelés során, magát a pályázó szervezetet illetően és a pályázati projektet tekintve is számos szempontot vettek figyelembe az IFKA szakértői. Ilyenek például a minőségirányítási rendszerek használata, a szervezetfejlesztés és a stratégiai tervezés vagy a külpiazi jelenlét, a marketingaktivitás vagy a digitális felkészültség. Magát a projekt koncepciót pedig, egyebek mellett, az innováció, a nemzetközi potenciál, vagy az önálló márkaépítés szintje alapján ítélték meg. A nagy érdeklődésre tekintettel egy hatodik értékelési szakasz április 1-5 között nyílik majd meg, amelyre azon pályázók nyújthatják be a szakmai űrlapjukat, akik 2021 szeptemberi beadási kör óta legalább egyszer, valamint a 2022. évben legfeljebb egyszer nyújtottak be szakmai űrlapot.

Az előminősítésen sikeresen megfelelt cégeknek még a projekt pályázati tervét kell benyújtaniuk, hiszen ez az előzetes értékelés nem jelenti automatikusan a támogatás elnyerését. Az előminősítésen sikeresen szereplő potenciális magyar multiknak 2022. szeptember 1-ig van lehetőségük kidolgozni a projekt támogatási kérelmüket, és benyújtani a felhívásban megjelölt módon.

**MAGYAR
MULTI
PROGRAM**

VISSZA A TERMÉSZETHÉZ

NYÍLT HATÁROK A VADON ÉLŐ ÁLLATOK SZÁMÁRA A KÁRPÁTOKBAN

Hiúz a Börzsönyben, farkasok a Mátrában, barnamedve a Bükkben. A hazánkból rég eltűntnek hitt fajok újramegjelenése egyértelmű bizonyítéka annak, hogy a Kárpátok régiói összekapcsolódnak és az állatok nem ismernek ember alkotta határokat. Ugyanakkor az élőlények természetes előhelyének területe fokozatosan csökken, folyamatosan fenyegetik az emberi tevékenységek. A Magyarország-Szlovákia-Románia-Ukrajna ENI Határokon Átnyúló Együttműködési Program 2014-2020 keretében megvalósuló „Nyílt határok a vadon élő állatok számára a Kárpátokban (Open borders for wildlife in the Carpathians, OBWIC)” projekt nem kisebb célt tűzött ki magának, minthogy a Kárpátok 4 millió hektáros régiójában mindent megtegyen az élővilág megővése érdekében.

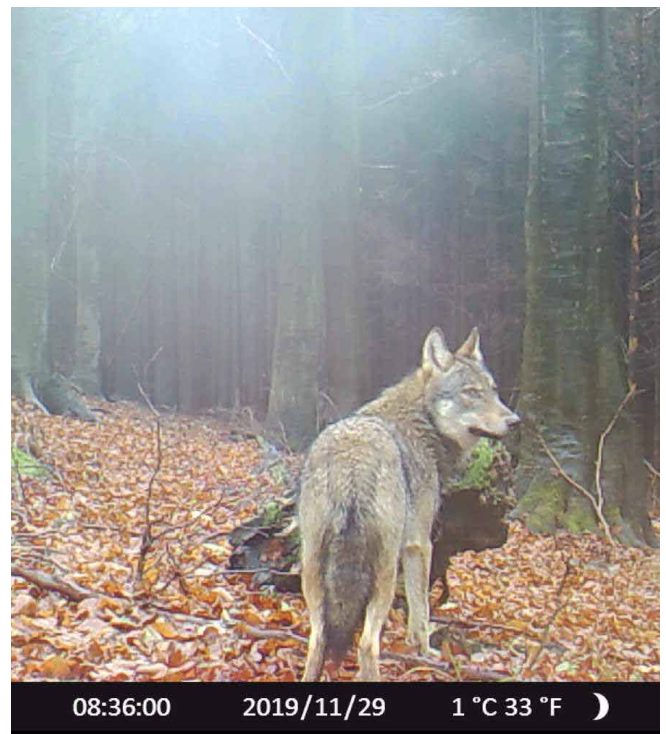
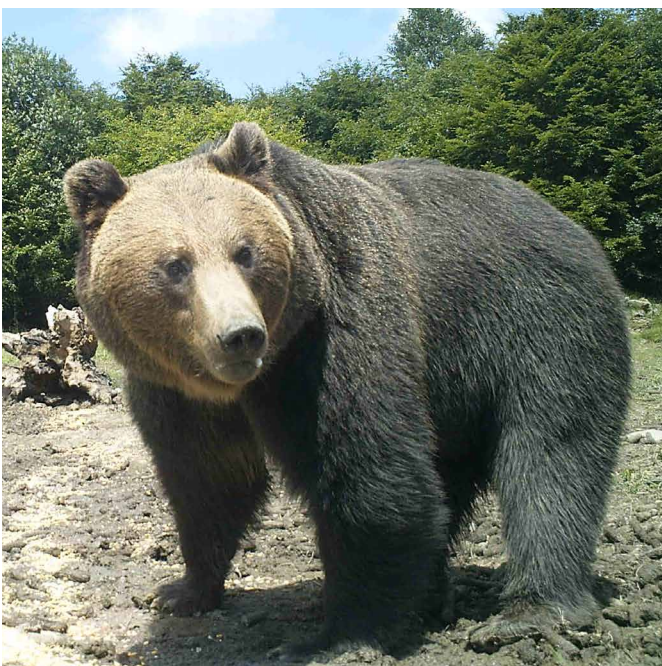

A WWF Románia - Máramarosi kirendeltsége (WWF Danube Carpathian Programme Romania – Maramureş Branch), a Szlovákiai Ornitológia Társaság/BirdLife, az ukrajnai RachivEcoTur és az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatósága együttes erővel lép fel a cél megvalósításáért. A nagyszabású projektről Alexandra Erica Puscasal, a Romániai WWF (World Wide Fund for Nature, magyarul Természetvédelmi Világalap) projektmenedzserével beszélgettünk.

A projektrégió természeti kincseinek fontosságát nemzetközi dokumentum, *A Kárpátok védelméről és fenn tartható fejlődéséről szóló egyezmény* is kiemeli, amelyet a régióban érintett államok Csehország, Lengyelország, Magyarország, Románia, Szerbia, Szlovákia és Ukrajna ellenjegyzett. Az állatok életterének csökkenése világszerte veszélyezteti a biológiai sokféleséget, köztük a Kárpátokban is, ahol a természeti erőforrások, például a fa iránti megnövekedett gazdasági kereslet okozza a legnagyobb pusztítást.

„A projekterület az érintetlen természet példája, egyike a biodiverzitás utolsó óvóhelyeinek, és menedék a nagy ragadozók számára. Sajnálatos módon számos élőhelyet, vadon élő állatfajt fenyeget a lakóhelyük feldarabolódása. Emiatt egyre csökken az állatok boldogulásához szükséges élettér és élelem. Ez a helyi lakosságot is érinti, amely konfliktusokat szül köztük és a vadvilág között. Ezért elengedhetetlen, hogy biztosítsuk az élővilág összeköttetését, amely az OBWIC fő céljává is vált. Az ökológiai folyosók integrált és harmonizált azonosítása és védelme képes fenntartani a természet egyensúlyát, egészséges és ellenálló állatpopulációkat és emberi közösségeket teremtve a közigazgatási határokon átnyúlva” – mesélte Alexandra Erica Puscas, mi hívta életre a projektet.

Tekintve a terület nagyságát és kedvező elhelyezkedését, a Kárpátok erdei rendkívül gazdag élővilággal rendelkeznek. A sűrű lombok rejtekében olyan csúcsragadozók bújnak meg, mint a hiúz (lynx lynx), a farkas (canis lupus), vagy a barnamedve (ursus arctos). *„A projekt három nagy ragadozóra fókuszál, mivel ezek fontos szerepet játszanak az ökoszisztémában, úgynevezett esernyőfajoknak hívjuk őket. Ez azt jelenti, hogy ezeknek a fajoknak a védelme sok más fajra is pozitív hatással van, és ha megfelelő körülmények között élhetnek, akkor abból a tápláléklánc valamennyi faja profitál. Jelenleg a Nemzetközi Természetvédelmi Unió (IUCN) a nagy ragadozókat a legkevésbé veszélyeztetett fajoknak tartja, de annak érdekében, hogy biztonságban maradjanak és ne kerüljenek a kihálás szélére, ahhoz koherens módon kell az élőhelyek felaprózódásával kapcsolatos kihívásokat kezelni”* – hangsúlyozta a projektmenedzser.

A vadon élő állatokra számos veszély leselkedik, ezért kulcsfontosságú, hogy azonosítsák azokat a tényezőket, amelyek fenyegetik őket. A projekt keretében megannyi különböző módszert használtak arra, hogy feltárják a veszélyforrásokat. A tudományos, matematikai, térinformatikai modell alkalmas az ökológiai folyosókban található akadályok feltérképezésére, ezáltal pedig segíti a különleges kezelési intézkedések kialakítását. Így elkerülhetővé válik az, hogy az állatok kikerüljenek természetes élőhelyükről. A távérzékelési technológiák, az infrakamerás megfigyelés és a dróntérképezés pedig alkalmas az ökológiai folyosók felfedezésére és tanulmányozására. Ezek segítségével

feltárhatók az állatokat megzavaró tényezők – például autók, turisták vagy gombászok – és megfelelően kezelhetők. Nem utolsósorban kiemelt jelentőségű az érdekelt felekkel való együttműködés. Az ágazati közigazgatási hatóságok, a helyi lakosság, vállalkozók és a civil szervezetek közti tapasztalatcsere segíti az állatokat veszélyeztető tényezők azonosítását és együtt olyan gazdálkodási intézkedések dolgozhatók ki, amely nemcsak az állatok, hanem a helyi népesség igényeit is figyelembe veszi.

„A nagy ragadozók természetes élőhelyét elsősorban az erdők jelentik, ezért a projekt keretében olyan intézkedéseket hajtottunk végre, amelyek az esernyőfajok vegetatív időszakában a menedékhelyet és táplálékot biztosító élőhelyek mozaikképpé javította, növeltük a természetes élelmiszerforrások elérhetőségét, csökkentettük az ember és a vadon élő állatok közötti konfliktusokat, valamint az illegális fakitermelést. Az intézkedések főként az alábbiakat tartalmazták: az ökológiai folyosó zónáiban elhelyezkedő természetes erdei legelők helyreállítása a nem megfelelő növényzet eltávolításával és az őshonos növényfajok elültetésével; lombos növényzet és gyümölcsfák telepítése; sorompók felszerelése az ökológiai folyosókhoz vezető erdészeti utakon” – sorolta Alexandra Erica Puscas mi mindent hajtottak végre a fenyegetések azonosítását követően.

Bár a projekt még nem zárult le teljesen, a partnerek már most is számos sikert tudhatnak magukénak. Az ökológiai hálózatra vonatkozó jogi keretek kidolgozottsága eltérő a partnerországokban, holott az kulcsfontosságú a hatékony és harmonizált fellépés érdekében. *„Ezzel kapcsolatban az*

OBWIC projekt első sikere az ökológiai folyosók azonosítására szolgáló harmonizált módszertan kidolgozása volt, amelyet a szakértők egyeztetések során tökéletesítettek. A harmonizált módszertant közösen fejlesztették ki és alkalmazták az ökológiai folyosók azonosítására mind a négy partnerországban” – kezdte sorolni a projektmenedzser a sikereket. Ennek köszönhetően már majdnem 25 ezer hektáron azonosítottak határon átnyúló ökológiai folyosókat. Mivel ezek kulcsfontosságúak az állatvilág fennmaradása érdekében, a projekt keretében már több, a turizmushoz, területrendezéshez és az erdészethez kapcsolódó intézkedést is meghatároztak, amelyeket mind a négy országban lehet alkalmazni.

Ezen felül Magyarország, Románia, Szlovákia és Ukrajna területén távérzékelési technológiákat, például infrakamerákat helyeztek el. Az így kinyert adatokat a tudományos alapokra helyezett döntéshozatalban alkalmazzák, amelyek közül néhány intézkedést Romániában és Ukrajnában már bevezettek. A tisztásokat és erdőket helyreállító cselekvési tervek sikerei már most érzékelhetők, mivel ezeken a területeken sikerült visszaállítani az eredeti élővilágot. *„Az oktatáshoz kapcsolódóan kidolgoztuk az >>Útmutató a máramarosi régió összekapcsolhatóságának felfedezéséhez<< című anyagot”* – meséli Alexandra Erica Puscas. *„Az útmutató Románia és Ukrajna iskoláiban (7-10. évfolyam) vezetik be kísérleti jelleggel. Tartalmának egy részét 2021 szeptemberében indítottuk el és teszteltük a nemzetközi nyári tábor során, ahol a résztvevők – tanárok és fiatalok egyaránt – releváns tematikus ismereteket szereztek, és olyan*

kompetenciákat fejlesztettek ki, amelyek ahhoz szükségesek, hogy aktív természetvédővé váljanak.”

A projekt rendkívül sokszínű és számos különböző területet bevon a jogalkotástól kezdve az oktatásig. Ugyanakkor pontosan ebből a változatosságból fakadnak a nehézségek is. *„A legnagyobb kihívást az jelentette, hogy több érdekelt féllel kellett folyamatos, szoros kapcsolatot tartani, illetve biztosítani kellett, hogy minden érdekeltet és szükségletet figyelembe vegyenek a döntéshozatal során”* – mesélte a projektmenedzser. *„Annak ellenére, hogy külső tényezők is kihívást jelentettek a projekt végrehajtása során – gondolok itt a COVID-19-járványra, illetve a háborúra Ukrajnában – a partnerek aktívan együttműködtek és folyamatosan kommunikáltak a projektfeladatok végrehajtása érdekében. Partnerségünkben folyamatosan alkalmazzuk a projekttervezést, adaptációt és monitoringot, amelyek biztosítják a projekt valamennyi céljának teljesítését”* – tette hozzá.

„Az OBWIC-partnerség sokrétű, de mindannyian kiváló erőforrásokkal, tudással rendelkezünk a biodiverzitás védelmében. Minden partner részt vesz a projektmenedzsmentben, valamint a műszaki tevékenységek végrehajtásában. Jelenleg az OBWIC határokon átnyúló csapata 23 munkatársból áll, mindegyikük nagy tapasztalattal rendelkezik a biológiai sokféleség megőrzésében,

elkészek, elkötelezettek a természet és a közösség mellett” – ismertette Alexandra Erica Puscas miként tevődik össze a projekt csapata.

Az olyan projektek, mint az OBWIC kiemelten fontosak a természetvédelem terén, hiszen hozzájárulnak az élővilág megóvásához és segítenek helyreállítani az emberek és az állatok közötti harmóniát. A projektmenedzser gondolatait úgy zárta: *„Hiszünk abban, hogy a határokon átnyúló együttműködés elengedhetetlen az egészséges ökoszisztémák megvalósításához, amelyek a helyi közösségek számára is előnyösek. Valamennyi érintett fél folyamatos, hosszú távú integrált erőfeszítésére van szükség olyan mechanizmusok kidolgozásához, amelyek biztosítják a biológiai sokféleség védelmét, valamint a helyi közösségek számára a természeti erőforrások felelős felhasználásán alapuló gazdasági előnyöket.”*

<https://cutt.ly/8DzTPFa>

Projekt kezdete: 2019. október 1.

Projekt vége: 2022. március 31.

EU támogatás: 1,395,784.63 euró

Fotók: OBWIC, Unsplash

